

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 422. Quibus fieri possit nunciatio, seu prohiberi possit opus novum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

mensis quis possit edificare, alioquin si statim vel intra menses nunciatus novum opus velit probare suum præjudicium, audiatur non obstante sibi cautione. Reiffenst. *h. t. num. 7.*

2. Resp. Ad Secundum: Dividitur ea multifariam, nimirum ratione personarum à quibus sive per quas, & quibus ea fit, ratione modi, quo fit, & ratione objecti, circa quod fit; de quibus in particulari questionibus sequentibus.

Quæst. 421. A quibus fiat hæc nuntiatio?

1. Resp. Primò in genere: Potest fieri à quocunque interesse habente, ne hoc vel illud novum opus fiat, ut habet communis & certa. Arg. *L. 1. §. 16. ff. h. t.* Econtra nunciare non possunt, ad quos res non pertinet, seu qui jus in re non habent, sed solum rem propter jus ad rem detinent, seu tantum sunt in possessione, ut inquilini & simplices conductores, utpotè quibus nullum jus in re conducta competit. *L. 30. ff. loc. cond. Lauterb. §. 17.* acita nuntiatio facta à persona notoriè inidonea est ipso jure nulla, & liberè sperni potest, *e. 1. §. 2. h. t. Carpz. L. 1. resp. 7. à n. 2. Fachin. L. 8. controv. 44. Lauterb. l. c.*

2. Resp. Secundò in specie: Nuntiatio fieri potest à prætorè (qui & causa remota est hujus juris inducti, idque complexus interdictis duobus *L. 1. in pr. §. 9. ff. h. t.* & hodiè à quovis Magistratu, Lauterb. *in ff. h. t. §. 11.* idque vel coram seu per se ipsum, vel ejus jussu per nuncium v. g. apparitores, ut idem, Arg. *L. 16. ff. h. t.* præsertim dum causa finalis est publica, seu concernit interesse Reipublicæ, & nuntiatio fit juris publici conservandi vel mali publici avertendi gratiâ, v. g. ne quid fiat in loco Sacro vel Religioso aut publico, in foro, flumine, vel ripa fluminis. *cit. L. 1. §. 26. §. 27. h. t.* vel ne fiat quid contra leges & edicta Principum, *L. 1. §. 17. ff. h. t.* Dicitur hæc nuntiatio publica ex duplici causa, tum ratione talis causæ publicæ, tum quia fit autoritate prætoris vel Magistratus, etiam, dum fit per illum seu mandato illius ad instantiam privati habentis interesse, Lauterb. *l. c. §. 4. §. 5.* Potest quoque fieri à quocunque privato habente interesse, seu cui inde imminet damnum, extrajudicialiter, id est, propriâ & non speciali autoritate prætoris, & hæc dicitur nuntiatio privata, Lauterb. §. 6. Pirh. *h. t. num. 5.* qui etiam nunciare potest, etiam si dominium loci, in quo edificandum, habeat minus plenum vel tantum utile, ut creditor qui prædium nomine hypothecæ habet. *L. creditor. ff. h. t. Lauterb. l. c. §. 14.* item Vasallus, utpotè qui servitutem prædio feudali debitam vindicare potest, ut idem §. 13. vel etiam, qui dominium tantum utile habet, ut feudatarius emphyteuta, imò superficiarius, *L. 3. §. si ego. h. t.* item, qui in fundo, in quo de novo edificandum, servitutem realem saltem urbanam, imò & rusticam habet. *cit. L. 3. §. penult. & L. non solum. in pr. ff. eod. cum in his omnibus juri privati nocetur, Pirh. l. c. n. 5. cum Host. in sum. h. t. n. 5. Zoel. ibid. num. 6.* Secus est de eo, qui habet solum servitutem merè personalem, qui non potest opus novum nunciare suo nomine adversus dominum seu proprietarium prædii, si is in eo aliquid attinet, quia usufructuarius, cum non nisi usufructum habeat in re, æquum fuit, ut ei solum concederetur nuntiatio nomine & loco domini, Pirh. *l. c.* cum Molin. *de just. ir. 2. d. 706. num. 25. in fine.* Sic etiam, quibus hoc jus nunciandi competit, illud etiam per alios exercere possunt, v. g. per negotiorum gestores, si speciale ad hoc mandatum habeant & procuratores, etiam, dum spe-

ciale ad hoc mandatum non habent; sed generale tantum. Quamvis, si de ejus mandato dubitetur, volens nunciare de rato principalis cavere debeat, aliàs nuntiatio omnino remittitur, ita Lauterb. §. 16. citans Bachovium *ad Treutl. v. 1. d. 9. th. 8. Lit. B.* item per tutores pupillorum, et si & per se id ipsum possint, dum habent ad hoc sufficiens iudicium; non nisi tamen interpositâ tutorum autoritate, qui nequidem in proprio fundo tertio alicui novum opus molienti nunciare possunt, *L. 5. pr. h. t. Lauterb. §. 15.* idem dicens cum Bachovio & Bardili de minore habente curatorem, Arg. *L. 3. C. de in integ. rest. ceterum, ut idem, tutores & curatores soli absentibus pupillis & minoribus opus novum rectè nunciant. L. 7. §. 1. ff. h. t.* Econtra à nunciando excluduntur, dum in publico opus novum edificandum, omnes, quibus actiones populares non competunt, non enim nisi idoneis pro civitate agere licet. *L. 4. ff. de Act. popular. tales sunt peregrini. L. §. 12. item de portat. & ab Imperatore vel Camera Imperiali proscripti, ut idem, & Gail. de pace public. L. 2. c. 12. n. 29.* hinc à contratio nunciare possunt etiam principaliter omnes civis, *L. 3. §. 4. ff. h. t. Lauterb. cit. §. 12.* item omnes parochiani, si opus edificandum in fundo Ecclesiæ, ex quorum tamen pluribus concurrentibus prætor eligit magis idoneum. *L. 2. ff. de act. popul. Idem cum Brunnem. ad cit. L. 3. num. 5.* item, minus tamen principaliter, incolæ, utpotè qui civibus quò ad functiones publicorum munerum assimilantur. *L. 29. ff. ad municipal. L. 1. 4. §. 6. C. de incol. Bachov. ad Treutl. v. 1. disp. 18. th. 2. Lit. A.* imò forenses, si quid edificetur in via publica, *L. 2. §. 11. C. de servit. & ag. Bachov. Lauterb. l. c. item conductores vectigalium ob utilitatem publicam, Arg. L. 1. ff. de loco pub. friend.*

Quæst. 422. Quibus fieri possit denuntiatio seu prohiberi opus novum?

Resp. Primò: Fieri potest socio seu adversis socium, Vicinum, *L. 3. §. 1. ff. h. t.* in eum tamen finem, ut valeat nunciatio respectu nunciantis, & non respectu aliorum, Lauterb. §. 13. non tamen contra socium in loco communi, *cit. L. 3.* nisi alter neget rem esse communem, *ibid.* si tamen locus, in quo fit opus novum, sit plurium denuntiatio uni facta, censetur facta omnibus, *L. 5. §. 5. ff. h. t.* & si unus non cessaverit ab edificando, is in solidum obligabitur *cit. §. 5. & L. 18. ff. eod. Lauterb. §. 19.* Secundò fieri potest etiam adversus Superiorem in præjudicium subditi sui molientem novum opus, ita expressè *L. non solum. ff. h. t.* Tertio non solum ipsi nomino fundi, sed etiam omnibus, qui in re domine Domini aut ratione rei faciendæ præsentem existunt. *L. 5. §. 3. ff. h. t.* ut sunt, quicumque sunt de domini familia, item fabri & opifices. Lauterb. §. 18. Pirh. *h. t. num. 6.* qui id ipsum quoque extendit ad feminas & pueros. *L. de pupillo. ff. h. t.* imò ad infames & furiosos modò ad sint alii, qui intelligant, quid agatur. *c. cuilibet. ff. h. t. Gl. ibid. v. est furiosum,* quia nunciatio fit rei, non personæ. *L. operis. ff. h. t.* quæ nunciatio, mox ut facta, obligat dominum, et si ei non vel tardius facta, quia procedit etiam contra absentes, ignorantes & invitos. *L. 1. §. 1. ff. h. t. Lauterb. l. c.* citans Vivium *comm. opin. Lit. N. num. 6.* cum, ut dictum, fiat impersonaliter in rem, & non in personam, *L. 10. ff. h. t.* Unde, si opifices dolo malo vel negligentia non cessaverint edificare, dominus re intellectâ, quod

adifi-

edificatum est, tenetur destruere, cum *cit. L. 5. §. 3.* nunciatio in genere pronuncietur valida, adeoque legitimum effectum habere debeat, nullâ domini mentione de nunciatioe factâ, qui, etsi sciens se parare opus novum, sibi impurare debeat, quod tales adhibuerit opifices, habet tamen contra illos non carentes culpâ regressum ad interesse, Lauterb. *l. c. Arg. L. 27. §. 9. ff. ad Leg. Aquil.*

Quest. 423. Ubi & quo tempore fieri debeat nunciatio?

R Esp. Ad primum: Debet fieri in re præsentis, seu in loco, vel prope locum, ubi sit vel intenditur opus novum. *L. de pupillo. ff. h. t. Pirh. h. t. n. 6.* Lauterb. *in ff. h. t. n. 26.* Ut nimirum confestim ab opere discedatur, *cit. L. de pupillo. §. 2. & 3.* idque, etiam si in diversis locis opus fiat, *cit. L. §. 16.* Unde si nunciatio fiat alibi, v. g. in foro, est inutilis, *cit. L. §. 4.* Lauterb. *l. c.* & si opus fiat in locis pluribus distitis, plures nunciatioes sunt necessariae. Lauterb. *§. 24.* Porrò à loco, in quo facienda nunciatio, dicitur totalis vel partialis; totalis illa, quæ fit pro toto simpliciter loco, in quo facienda, partialis, quæ fit pro parte loci, & tunc nunciatioes necesse habet demonstrare, in qua parte loci fieri prohibeat ædificium. Lauterb. *n. 9.*
2. Resp. Ad secundum: Fieri debet tempestivè, & antequam opus perficiatur. Lauterb. *cit. §. 26.* cum ad opus jam perfectum non extendat se amplius nunciatio, ne fiat, sed interdictum, quod *vi aut clam. L. 1. §. 1. ff. h. t. Lauterb. §. 10.* De cætero perinde est, quo die fiat, & sic etiam die feriati fieri potest. *L. 1. §. 4. junctâ L. 2. §. 3. ff. de fer. Lauterb. §. 26.* qui tamen addit, id à Christianis ob præceptum divinum non accipi, nisi de casu necessitatis.

Quest. 424. In quibus rebus seu operibus locum habeat hæc nunciatio?

R Esp. Præter ea, quæ dicta sunt de hoc in genere supra *quest. 1. h. t.* nimirum quod fieri non debeat, nisi in rebus soli seu immobilibus, sive quæ sola conjuncta, aut conjungenda sunt. Item, quod se extendat tantum ad opera futura, seu quæ nondum facta sunt tempore nunciatiois, ne fiant vel perficiantur, locum ea habet in ædificatione novæ Ecclesiæ, cum ea extruenda non sit in præjudicium alterius Ecclesiæ, juxta *c. 1. h. t.* ubi conceditur nunciatio novi operis contra ædificantem capellam in præjudicium baptismalis Ecclesiæ, (quod ipsum videtur locum habere, dum ædificium Ecclesiæ cedit in præjudicium alterius privati) nisi tamen id fiat ex iusta causa per Episcopum cognita & approbata, eoque permittente, v. g. ob numerositatem populi, amplitudinem parochiæ vel hujusmodi, prout habetur in *Trid. Sess. 21. de Reform. c. 4.* sic extendit se quoque ad ædificationem quorumcumque aliorum, quæ cedere possunt in præjudicium alterius, cum aliàs regulariter loquendo quisque pro libitu construere possit in suo fundo quælibet, ita, ut à vicino prohiberi non possit, ut *Barb. in c. fin. h. t. n. 6.* Mol. *de 7. & 7. Tom. 3. d. 109. à princ.* idque, etiam si vicinus ex eo incommoditatem aliquam sentiat, quia v. g. domus ejus redditur obscurior, vel quia liberior aspectus admittitur, *Reifens. h. t. n. 37.* juxta *L. alius. c. de servitut. nisi tamen vicinus in domo tollentis servitutem habeat urbanam, v. g. non tollentis altius, non offi-*ciendi luminibus aut prospectui, acquisitam ex pacto, testamento, præscriptione, qualis tamen non
R. P. Leur. Jur. Can. Lib. V.

cenetur acquisita per hoc, quod quis longo tempore non ædificaverit, cum ædificare in suo sit actus merè facultativus, ex quo non nascitur præscriptio.

Quest. 425. Ex quibus causis fieri possit nunciatio novi operis?

R Esp. Causa generalis in genere est præjudicium alterius, unde earum tres assignantur in *L. 1. §. 6. h. t.* nimirum causa conservandi jus suum, quod novo opere violatur, amolito præjudicii seu damni ex novo opere oriturum, tuitio juris publici seu Reipublicæ, cujus causæ tamen cognitio non requiritur ad actum nunciatiois, sed ad ipsius nominationis justificationem coram prætore faciendam. *Arg. L. 1. §. 1. ff. h. t. Lauterb. l. c. §. 27.* ubi tamen, quod si is, cui nunciatur, causam prohibitionis petat, ea sit exprimenda.

Quest. 426. Quibus modis fiat nunciatio?

R Esp. Primò: Fit verbis solis, vel in scriptis, ut *Mol. l. c. d. 706. num. 15.* quorum tamen certa forma non requiritur, sed sufficiunt quælibet verba intentionem prohibentis, seu nunciantis satis exprimentia; potestque ea fieri per alium nomine illius, cui jus nunciandi competit; quocunque autem modo fiat, consultum est, ut fiat coram testibus, ut probari possit, eam factam esse; utimur autem verbis, seu nunciatioe verbali, dum quis aliquid novi operis facit in suo, contra servitutem tamen, quam in eo habet nunciatus, adeoque in præjudicium ejus. Lauterb. *§. 8.* Secundò per manus appositionem, vel jactum lapilli in locum, ubi novum opus intenditur, aut inchoatur, in solenne testimonium prohibitionis. *Mol. de 7. & 7. Tom. 3. tr. 2. d. 706. num. 15.* aliique maxime Hispani. Alii aliter hanc projectionem, nimirum, quod fiat pluribus lapillis, vel materiâ pro ædificando paratis ex loco, ubi quis opus novum parat, ab eo, vel mandato illius, qui jus prohibendi habet dispersis coram Notario & testibus *Carpz. L. 1. Resp. 6. n. 4.* quem modum, etsi aliqui cum Gothofr. *in not. ad L. §. 10. ff. h. t.* negent, esse amplius in casu, plures tamen cum Grænev. *de LL. abrog. ad cit. L. §.* Hahn *ad Wesenbec. h. t.* apud Lauterb. *§. 6.* tenent contrarium. Constituitque hæc projectio lapilli, vel lapillorum nunciatioem realem, tamen si projiciens verbis, aliòve signo æquivalente indicare debeat, fieri illam projectionem intentione prohibendi opus, cum non quis projiciens lapidem in illum locum, aut manum ædificio imponens intendat nunciare novum opus, ut *Hofst. h. t. n. 8.* *Pirh. h. t. n. 7.* *Gonz. in c. fin. h. t. num. 4.* *Wiesn. h. t. n. 4.* Tertio per Prætorem seu Judicem, dum nimirum is, cui jus nunciandi competit, apud eum institit, ut ipse suâ autoritate prohibeat novum opus. *L. de pupillo. §. 10. ff. h. t. & L. 20. ff. quod vi vel clam.* quamvis autem horum modorum singuli sufficiant ad nunciatioem, consultius tamen & melius est, eam fieri per unum ex duobus posterioribus, eò, quod utens simpliciter verbis contra molientem ædificare in nostro, amittat eo ipso possessionem, faciaturque molientem, seu adversarium possessorem, ita juxta expressum textum *cit. L. §. 10.* *Pirh. l. c.* Lauterb. *§. 8.* qui propterea verbalem nunciatioem meticulousam dicit, quam tamen, quia violenta, à nunciante posse statim recuperari per interdictum, unde *vi.* cum *Vivio. comm. opin. Lit. N. n. 3.* & *Scacc. de appellat. q. 17. lim. 6. memb. 6. n. 12.* asserit Lau-